

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm III. Officium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

rochij præfati sunt, Gl. margin. interprete) in administratione sacramenti, & horis canonicis præfatis assidui sint; Episcopi sui præceptis obediant: Episcopo autem absente, omnia quæ sacerdotalis officij sunt, agere, vel alteri sacerdoti committere debet.

CAPITVLVM III.

Officium.

Archipresbyter ciuitatis, absente Præsule, inchoat officium Ecclesiasticum, dat benedictionem presbyteralem, Missam canit, vel alteri mandat: Episcopo Missam canente ordinat sacerdotes ad altaris ministerium: Custodi præcipit, vt in sacrario Eucharistia adsit pro morituris, ne sine sacramentis decedant; vt aliunde accedentium diœcesanorum confessiones secundum Episcopi prouisionem excipiantur: Sed & ad Catechumenorum informationem, & infantium baptismum sacerdotes prouidere debet. Legi hic potest Host. n. 3 & 4.

CAPITVLVM VLT.

Vt singulæ.

PARAPHRASIS.

Decens est, vt Episcopus onera sua partiat, & sicut ipse Ecclesiæ Matrici seu Cathedrali præest, ita per plebes Archipresbyteros seu Decanos rurales constituat, quorum officium sit non tantum plebis imperitæ sedulam curam gerere, sed etiam presbyteris, qui minoribus parochijs præfunt, inuigilare, & quæ quisque industria opus diuinum exercent, ad Episcopum referre.

SUMMARIUM.

1. *Habet Archipresbyter, seu Decanus ruralis iurisdictionem in foro externo, ita tamen vt causas grauioris momenti ad Episcopum referat. Circa urbanum spectanda est cuiusq; ecclesiæ cõsuetudo.*

2. *Habuit olim iure antiquo iurisdictionem fori interni in reliquos sacerdotes, non autem iure nouo, sacerdotes & alij clerici seculares cuiuslibet Confessario exposito confiteri possunt.*

3. *Decanus ecclesiæ Cathedralis dignitate seu personatum habet, non sicut rurales.*

QUÆRITVR I. Vtrum Archipresbyter iurisdictionem habeat in foro externo? Affirmat Gl. in hoc c. ver. referant. Id. que satis colligitur ex textu, si sermo sit de Archipresbyteris seu Decanis ruralibus, qui veluti Vicarij Episcopi foris constituuntur ad gubernationem Cleri: Ita tamen, vt quæcunque alicuius grauioris momenti sunt, ad Episcopum referat. In ciuitate autem, siue vbi Sedes Episcopalis est, necesse non est, Archipresbyteros Ecclesiarum iurisdictionem externam habere; cum omnia ad Episcopum, aut Officialem eius, vel ad Archidiaconum referri possunt. Spectanda verò est cuiusque Ecclesiæ consuetudo. Nam quibusdam locis, in quibus Archidiaconus non est, iurisdictionem in Clericos competit Archipresbyteris seu Decanis Ecclesiarum Cathedralium & Collegiatarum, vti notauit Hostiens. hoc tit. n. 1. Petr. Gregor. Tholos. lib. 15. Syntag. c. 21. n. 15.

QUÆRITVR II. Vtrum Archipresbyter siue Decanus iurisdictionem fori interni in sacerdotes reliquos habeat? Respondeo. Spectato iure antiquo, habere iurisdictionem & curam animarum, adeò vt nemo presbyterorum alteri, quam Archipresbytero suo de peccatis confiteri potuerit, vti colligitur ex c. 1. & c. 2. vbi id Anton. notat hoc tit. & Ioann. Andr. in c. officium n. 4. eod. Abb. in c. 3. in fine, de ecclesijs edific. Postea verò per consuetudinem obtentum est, quæ & hodie viget, vt sacerdotes alijque Clerici seculares cuiuslibet exposito confessorio confiteri possent, vti dixi lib. 5. Th. mor. tr. 6. c. 10. n. 4.

QUÆRITVR III. Vtrum Archipresbyter seu Decanus dignitatem aut personatum habeat. Interest enim, vt sciatur, vtrum ipsi à Sede Apostolica, aut Legato eius causæ delegari